

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและภาษาของชาวไทยทรงดำ ที่ตำบลหนองปรัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในด้านวัฒนธรรมศึกษา 4 ประเด็น ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน การแต่งกาย และความเชื่อและพิธีกรรม ด้านภาษาศึกษา 5 ประเด็น คือ ระบบเสียง ระบบคำ ระบบประโยคและวลี ภาษิตและสำนวน และสัมพันธสาร แหล่งข้อมูลภาษาและวัฒนธรรมในการวิจัยนี้ มีทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ

ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน ล้วนเป็นเอกลักษณ์ประจำกลุ่มชาติพันธุ์ ด้านที่อยู่อาศัย มีการก่อสร้างเป็น “ทรงหลังเต่า” หลังคามุงด้วยหญ้าคา ฝาและพื้นใช้ไม้ไผ่เอามาทำเป็นฟากสับ การก่อสร้างจะไม่ใช้ตะปู แต่จะใช้สลัก ลิ่ม และหวายเป็นเรื่องผูกยึด ต่อมาบ้านก็จะพัฒนาไปตามยุคสมัย ด้านอาหารการกิน มีอาหารทั้งคาวและหวาน อาหารคาวมีหลายประเภท ได้แก่ ประเภทต้ม เช่น ยำเตา และจับผัก ประเภทแกง เช่น แกงหน่อส้ม แกงหน่อปิ้ง และแกงคำ ประเภทแจ่ว เช่น แจ่วปลาร้า และแจ่วเอือดด้าน ทั้งนี้เครื่องเทศสำคัญคือ “มะเข่น” ส่วนอาหารหวานมีหลายประเภท เช่น ขนมหวานลอย ขนมห้างจี่ ขนมหันตอง และขนมห้างเหนียวจ๋า ด้านการแต่งกาย ชาวไทยทรงดำจะแต่งด้วยชุดสีดำ โดยสวมใส่ได้ทุกโอกาส ชุดที่เป็นพิธีการคือชุดเสื้อสี ซึ่งเสื้อประจำตัวของแต่ละคนจะใช้เสื้อนี้ไปจนตาย ด้านความเชื่อและพิธีกรรม ความเชื่อเรื่องผีเป็นความเชื่อสำคัญที่ก่อให้เกิดพิธีกรรมต่างๆ ผีที่มีอำนาจสูงสุดคือผีแถน ซึ่งถือว่าเป็นเทพเทวดา ส่วนผีที่คอยปกป้องรักษาลูกหลานคือผีบรรพบุรุษ พิธีกรรมสำคัญที่ต้องปฏิบัติคือ พิธีเสนเรือน ส่วนพิธีกรรมอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น พิธีศพ และพิธีแต่งงาน

ด้านภาษานั้น ภาษาไทยทรงดำมีหน่วยเสียงพยัญชนะ 19 หน่วยเสียง ทำหน้าที่เป็นพยัญชนะต้นได้ทุกหน่วยเสียง เป็นพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระมี 21 หน่วยเสียง แบ่งเป็นสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง สระประสม 3 หน่วยเสียง ส่วนระบบพยางค์มีโครงสร้าง 5 แบบ ระบบคำภาษาไทยทรงดำมีลักษณะการประกอบคำ 4 ประเภท คือ คำพยางค์เดี่ยว คำประสม คำซ้อน และคำซ้ำ คำดังกล่าวจำแนกได้ 7 หมวด ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำเชื่อม และคำลงท้าย ด้านระบบประโยคและวลี สามารถจัดแบ่งประโยคออกเป็น 3 ประเภท คือ ประโยคความเดียว ประโยคความซ้อน และประโยคความรวม ส่วนวลีจำแนกวลีได้ 4 ชนิด ได้แก่ นามวลี กริยาวลี สถานวลี และกาลวลี นอกจากนั้นยังได้ศึกษาถึงภาษิตและสำนวน และสัมพันธสารภาษาไทยทรงดำ 3 ชนิด คือ เพลงกล่อมเด็ก บทเพลงและคำขับ และนิทาน

This research aimed at studying Black Thai language, including phonology, morphology, syntax and phrases, discourse and proverbs and sayings, and cultures, including residences, food, dressing, and beliefs and rituals, of Black Thai people residing in Nongprong Sub-district, Khao Yoi District, Petchaburi Province, Thailand. The research data were accumulated from primary and secondary sources.

The research results were as follows:

With regard to the language of Black Thai, it was revealed that there were nineteen consonant phonemes used. All of them could be employed as the initial consonants but only nine could be used as the final consonants. There were twenty-one vowels consisting of eighteen monophthongs, and three diphthongs. Five syllabic structures were found. As for the morphology of Black Thai, there were four kinds of words: free morphemes, compound words, synonomous compounds, and reduplication words. These words were classified into seven parts of speech: nouns, pronouns, verbs, adjectives, adverbs, conjunctions, and ending words. For syntax, three kinds of sentences were found: simple sentences, compound sentences, and complex sentences. Moreover, types of phrases used in Black Thai were nominal phrases, verbal phrases, and adverbial phrases including adverbs of place and adverb of time. Furthermore, discourse and proverbs and sayings were discovered greatly in the written lullabies, songs, lyrics and tales.

For their cultures, it was found that their traditional houses consisted of the turtle back shape roof made of Yakha (*Lamperata cylindrica*), walls and grounds of plaited bamboo strips. The houses were constructed with woods, bolts, wedges and rattan, without any nails. However, their traditional houses' styles were changed due to the changes of society. With regard to Black Thai food, there are many kinds of curries, such as Kaeng Pham, Khaeng No Pueng, Khaeng Som. Most of the curries have "Ma Khaen" as a major spice. There are also many kinds of desserts, for example, Kwai Lui, Khao Ji, Pan Tong, and Sticky Rice with Black sesame. The Black Tai people usually dress in black. Most of them have their own formal black shirts called "Sue Hii". All families believed in ghosts. Therefore their rituals are relevant to their beliefs, for example, SENRUEN (เส่นเรือน), which was the most important ritual in every family, funeral rites, and wedding ceremonies. They have worshiped the most powerful spirit, Phi Than, and their ancestors' spirits.